

U2025/02235

U2025/02254

Utbildningsdepartementet
Utbildnings- och integrationsministern

Till riksdagen

Svar på frågorna 2025/26:210 och 2025/26:218 av Monica Haider (S) Folkbiblioteksfilialer i skolmiljö

Monica Haider har frågat mig vilka åtgärder jag och regeringen avser att vidta för att säkerställa att skolors säkerhetskrav enligt skollagen kan samordnas med folkbibliotekens uppdrag att vara tillgängliga och öppna även för allmänheten i hela landet.

Monica Haider har frågat statsrådet Parisa Liljestränd om hon och regeringen har för avsikt att initiera en utredning eller några riktlinjer som tydliggör hur huvudmän och kommuner kan balansera skolans trygghetsansvar med bibliotekens demokratiska uppdrag, särskilt i lands- och glesbygd.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågan.

Varje kommun ska ha folkbibliotek enligt bibliotekslagen (2013:801). Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Det är dock upp till kommunen att organisera verksamheten utifrån de lokala förutsättningarna.

Elevers tillgång till skolbibliotek ser i dag mycket olika ut. Ett välutrustat och bemannat skolbibliotek kan, tillsammans med lärarna, spela en viktig roll för att utveckla elevers läsförmåga och lärande i alla skolans ämnen. Riksdagen har beslutat i enlighet med regeringens förslag i propositionen Stärkta skolbibliotek (prop. 2023/24:164) som ska stärka elevers rätt till bemannade skolbibliotek. De nya bestämmelserna i skollagen innebär att elever som huvudregel ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Om det finns särskilda skäl, kan skolbiblioteket i stället få tillhandahållas på en annan skolenhet eller på ett folkbibliotek. Skolbiblioteket ska bl.a. vara en samlad, gemensam och ordnad verksamhet. Skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 juli 2025.

Det är av stor vikt att skolan är en säker plats där elever, skolpersonal och besökare kan känna sig trygga. Riksdagen har beslutat i enlighet med regeringens förslag i propositionen Skolor mot brott (prop. 2024/25:160). I propositionen föreslås ändringar i skollagen som syftar till att barn, elever, lärare, rektorer och annan skolpersonal ska ha en säker och trygg utbildnings- och arbetsmiljö. Bestämmelserna trädde i kraft den 1 juli 2025 och innebär bl.a. att det på varje förskole- och skolenhet ska vidtas åtgärder för att obehöriga personer inte ska ges tillträde till enheten under tid när verksamheten pågår. Att

obehöriga personers tillträde till förskolor och skolor ska begränsas omöjliggör inte samnyttjande av lokaler och ytor, t.ex. med ett folkbibliotek. Vid samnyttjande av lokaler och ytor behöver åtgärder vidtas för att tydliggöra gränserna mellan det område som enbart disponeras av förskolan, skolan eller fritidshemmet och gemensamt nyttjade ytor. I den mån andra verksamheter bedrivs i skolans lokaler under skoldagen är det väsentligt att skolan har tydliga rutiner och riktlinjer för när personer som hör till dessa verksamheter får vistas inom enheten (prop. 2024/25:160 s. 61, 62 och 159).

Stockholm den 25 november 2025

Simona Mohamsson